

Tiedote huoltajille kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tutkimuksesta

Hyvä huoltaja,

Lapsenne päiväkotien/esiopetusyksikkö on mukana vuosina 2021–2024 toteutettavassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun tutkimuksessa. Suomessa aloitettiin elokuussa 2021 kokeilu, jossa osa lapsista osallistuu kaksivuotiseen esiopetukseen tavallisen yksivuotisen esiopetuksen sijasta. Tutkimuksessa selvitetään pidemmän esiopetuksen vaikutuksia lasten oppimisvalmiuksien kehittymiseen.

Ensimmäinen lasten oppimisvalmiuksien arviointi vuonna 2016 syntyneille lapsille toteutettiin päiväkodeissa syksyllä 2021. Tutkimus jatkuu nyt vuonna 2017 syntyneiden lasten ensimmäisellä arvioinnilla elokuussa 2022, ja vuonna 2016 syntyneiden lasten toisella arvioinnilla lokakuussa 2022. Kaikkien tutkimukseen osallistuvien päiväkotien/esiopetusyksiköiden vuonna 2016 tai 2017 syntyneiden lasten toivotaan osallistuvan siihen.

Mitä tutkimuksessa tapahtuu?

Lapselle tuttu, oman päiväkodin/esiopetusyksikön työntekijä tekee kaksistaan lapsen kanssa noin 30 minuuttia erilaisia tehtäviä. Tehtävissä lapsilta kysellään sanoja, kirjaimia, numeroiden luettelemista ja yksinkertaisia laskuja. Lisäksi lapselta kysytään hänen ajatuksiaan itsestään. Jos tehtävä on lapselle syystä tai toisesta liian haastava, edetään seuraavaan tehtävään. Tilanteen on tarkoitus olla lapselle mieluisa ja turvallinen tutun aikuisen seurassa. Tehtävien tekemisen lisäksi opettajat täyttävät oman kyselylomakkeen.

Myöhemmin myös huoltajat pääsevät vastaamaan kyselylomakkeisiin. Valtakunnallisesti tietoja täydennetään vielä rekistereistä saatavilla tiedoilla. Rekisteritietoja käytetään muun muassa pitkän aikavälin seurantatutkimuksessa. Lasten kehitystä seurataan myös esiopetuksen ja perusopetuksen aikana.

Vapaaehtoisuus

Arviointi perustuu lakiin kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta (1046/2020) 3, 4 ja 10 §:iin. Laissa säädetään muun muassa arviointien tekemisestä kohdejoukkoon kuuluville lapsille. Kokeiluun valittujen kuntien vuonna 2016 tai 2017 syntyneet lapset kuuluvat kohdejoukkoon.

Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Koska tutkimus perustuu lakiin, ei huoltajan tarvitse erikseen ilmoittaa lastaan mukaan tutkimukseen. Huoltajalla on kuitenkin oikeus milloin tahansa tutkimuksen aikana keskeyttää lapsen osallistuminen tai peruuttaa suostumus. Keskeyttämisen tai suostumuksen peruuttamisen voi tehdä syytä ilmoittamatta,

eikä siitä aiheudu mitään seuraamuksia. Kieltäytymisen voi tehdä ilmoittamalla siitä lapsen päiväkotiiin/esiopetusyksikköön. Myös lapselle osallistuminen on vapaaehtoista.

Luottamuksellisuus

Opettaja ja lapset tekevät tehtävät yhdessä tablettitietokoneella, josta lapsen vastaukset lähtevät suoraan tietoturvalisest Turun yliopiston Oppimisanalytiikan keskuksen palvelimelle. Päiväkotiiin/esiopetusyksikköön ei siis jää tietoja lasten vastauksista. Myös opettajien kyselyt toteutetaan samalla tavalla.

Kaikki lapsestasi kerätty tieto käsitellään luottamuksellisesti ja sitä käytetään vain tutkimustarkoitukseen. Lapsesi tietoihin on pääsy vain nimetyillä henkilöillä, joita sitoo vaitiolovelvollisuus. Tutkimusaineistoa käsitellään suojatussa ympäristössä ja siihen on pääsy ainoastaan tutkimuslupan saaneilla tutkijoilla. Lastasi ei voi tunnistaa tutkimustuloksista.

Tutkimuksen ovat suunnitelleet kasvatustieteen ja psykologian asiantuntijat. Tutkimuksen tekevät yhteistyössä Aalto-yliopiston, Turun yliopiston, Jyväskylän yliopiston, Helsingin yliopiston ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen tutkijat.

Tietosuoja ja riskit

Tietosuojaan liittyvät riskit minimoidaan säilyttämällä aineistoa turvalisessa tietoympäristössä, erottamalla suorat tunnistetiedot muusta aineistosta ja julkaisemalla tulokset muodossa, joka ei mahdollista yksittäisten henkilöiden tunnistamista.

Esiopetuskokeilun verkkosivuilla (<https://okm.fi/seurantatutkimukset>) on rekisterinpitäjän (Opetus- ja kulttuuriministeriö) tietosuojaseloste huoltajille. Tietosuojaselosteessa on kuvattu tarkemmin tutkimuksessa kerättävät tiedot ja tietojen käsittely. Tutkimushanke on saanut myönteisen lausunnon Aalto-yliopiston tutkimuseettiseltä toimikunnalta.

Vastaamme mielellämme tutkimushankkeeseen liittyviin kysymyksiin. Voit ottaa tutkimusryhmään yhteyttä lähettämällä sähköpostia osoitteeseen eskarikokeilu@vatt.fi tai soittamalla numeroon 029 551 9556.

Ystävällisin terveisin

Matti Sarvimäki

apulaisprofessori, johtava tutkija

Aalto-yliopisto ja Valtion taloudellinen tutkimuskeskus

matti.sarvimaki@vatt.fi